

Studiekvalitetsmelding Institutt for filosofi og førstesemesterstudium 2019.

Fagstudia i filosofi og retorikk

Under finn de Institutt for filosofi og førstesemesterstudium (FoF) si studiekvalitetsmelding for 2019. Ho er skriva i tråd med krava i UiB sitt kvalitetssystem for utdanning, og inneheld avsnitt om studiepoengproduksjon, budsjettprioriteringar, studieportefølje, tiltak for auka studiekvalitet og satsingsområde. I vedlegget til slutt har me samla opp det me reknar som relevant data for meldinga sitt overordna føremål.

Studiepoengproduksjon og gjennomstrøyming

Studiepoengproduksjonen ved fagstudia ved FoF har sett ei stor auke dei siste åra (tabell 1 og 2). I perioden 2010-2015 låg FoF på om lag 5000 studiepoeng pr. år. Det tok så til å auke i 2016 og 2017, og nådde eit toppunkt i 2018 med over 8000 studiepoeng, som i det store og heile vart vidareført i 2019. Det ser difor ut som om 2018 ikkje var eit unntak, men at instituttet har etablert seg på ein ny normal. Ei slik auke er gledeleg, men skapar også visse utfordringar, særleg knytt til ressursar, som me kjem tilbake til under.

Auken i studiepoengproduksjon skuldast mest at fleire studentar utanfor instituttet sine program tek våre emne i filosofi og retorikk, som viser at filosofi er attraktivt som støttefag i andre utdanningar. For medan studiepoengproduksjonen samla sett er høg, så er kandidatproduksjonen låg, i alle fall på BA-nivå (tabell 3). Fråfallet varierer ein del frå kull til kull, men det ligg på rundt 70% fråfall på BA-programma dei siste åra. Studiepoengproduksjon pr. student er også låg, rundt 35 studiepoeng pr. student pr. år, på alle programma (årsstudiet noko lågare). Retorikk har her ei fallande kurve, medan årsstudiet har ei stigande kurve dei siste åra (tabell 4). Samtidig viser statistikken at av dei som gjennomfører, så gjennomfører dei fleste på normert tid (80% på BA), som tyder på at problemet ikkje er at ein bruker lang tid på å fullføre.

På MA filosofi har me så og seie det motsette problemet. Gjennomstrøyminga er her langt betre, og varierer mellom 50% og 70% dei siste åra. Her er det snarare rekrutteringa som er utfordringa, sidan me ikkje fyller studieplassane på masterprogrammet.

(I tolkinga av DBH-tala er det nokre kompliserande faktorar ein må vere merksam på: Exfac, PPU/didaktikk og retorikk-emne på andre institutt. Alt etter korleis ein søker i DBH vil desse stundom kome med, stundom ikkje kome med).

Gjennomførte og planlagde emne- og programevalueringar

Gjennomføringa av programma har gått etterplanen, og fungerer stort sett godt. Ei god handfull av emna vart studentevaluert i 2019, og studentane er for det meste nøgde. Det skal likevel seiast at svarprosenten i all hovudsak er så låg at det er vanskeleg å bruke desse data til noko meningsfullt.

Studiebarometeret har også låg svarprosent (om lag 34%), og må difor tolkast med varsemd, men kanskje er svarprosenten akkurat god nok til at me kan tolke tala som svake indikatorar (ikkje nok svar til å få resultat for MA filosofi og BA retorikk). BA filosofi ser totalt ut til å ligge litt over HF-snittet (3.8 på «overordnet tilfredshet»), men sidan HF i Bergen ligg under snittet, så ligg BA-programmet også under snittet, både generelt og for HF-fag. Om ein samanliknar med andre BA-program i filosofi,

så ligg me eit godt stykke bak UiO og NTNU. Dette er inga krise, men det er urovekkande dersom det blir eit mønster. Me gjer det godt på inspirasjon (men lågt på eige engasjement), og, i likskap med mange andre HF-fag, dårleg på arbeidstilknyting. Meir overraskande er det at me gjer det relativt dårleg på fagleg og sosialt miljø (dette kjem me tilbake til under).

Tett opp mot alle emna vart eigenvurdert av faglærarane. I all hovudsak er det lite behov for større endringar, men eit aukande «problem» er ei aukande mengd med studentar. Dette gjer seg særleg utslag på emne med individuell rettleiing og høg sensureringsfaktor (t.d. semesteroppgåve). Også når det gjaldt undervising gjekk det igjen på dei av emna våre med obligatorisk oppmøtekrav at innsatsen frå studentane før seminar er for veik. Instituttet vil jobbe vidare med dette i 2020, og på sikt kan studiekvalitetsprosjekt på exphil med «digitale arbeidspakker», som studentane skal arbeide med mellom undervisingsøkterne, også bere frukter for fagstudia.

Ingen av programma våre var på evalueringskalenderen i 2019. Retorikk skal programevaluerast i 2020, filosofiprogramma (BA og MA) i 2021.

Det førre møte i Utdanningsutvalet skulle vedta emnerotasjonsplan for 2020, men grunna Koronautbrotet vil dette møtet først bli haldt digitalt i april. Inntil slutten av 2019 var me utan ekstern fagfelle for filosofi, men no har me fått dette på plass. På retorikk vil ny ekstern fagfelle kome på plass i løpet av våren 2020, og vedkommande vil straks bli sett i gang med programevalueringa.

Budsjettprioriteringar

I og med den sterke auken i talet på studentar, særleg «eksterne» studentar, har FoF fått ei utfordring med ressursar på fagstudia våre. Me treng fleire stillingar, men me må likevel planleggje ut frå at me ikkje får det, og gitt at me ikkje vil takke nei til studentar, tyder det at me må redusere ressursbruken på fagstudia noko. Instituttet var nyleg gjennom ein større emnerevisjon, med reduksjon i talet på emne og fast emnerotasjon, som har stor støtte i staben, og det er difor heller ikkje ønskeleg å leggje ned emne. Då står me att me med eitt alternativ: å redusere bruken av timar på dei emna me har. Instituttet har difor satt ned eit utval som skal sjå på undervisings- og vurderingsformer på fagstudia, og me trur det er mogleg å gjere smarte endringar her som sparar ressursar utan å føre til semre pedagogisk kvalitet.

Studieportefølje (planlagde opprettingar og/eller nedleggingar)

Nytt av året (2019) var emnet RET100 (Innføring i retorikk), eit 10 stp emne særleg innretta mot førstesemesterstudentar ved retorikkprogrammet, og som kan vere aktuelt også for andre BA-program ved fakultetet.

Me har ikkje planar om oppretting av nye emne eller program. Instituttet har brukt ein del tid og energi på å arbeide både for eit PPE-program og eit HD-program, men når det no ser mørkt ut for begge desse to, har me ingen andre initiativ til nye program. Når det gjeld emne, gjer den nemnde ressursbruken at det nok er meir aktuelt å leggje ned eit emne eller to enn å opprette nye, sjølv om me vil prøve å unngå det. Me vil difor i første omgang søke å redusere fråfall gjennom å auke studiekvaliteten på eksisterande emne. Om det ikkje lukkast, må me eventuelt vurdere ein større revisjon av BA-programma.

Satsingsområde / tiltak for auka studiekvalitet

Me slår desse to saman sidan vårt primære satsingsområde, gitt det som er nemnd over, er å auke studiekvaliteten for å redusere fråfallet utan å bruke fleire ressursar (helst færre). FoF har dei siste åra gjennomført ei rekkje tiltak for å sikre god kvalitet på studia. Her vil me særleg nemne ei vellukka mentorordning som me vil vidareføre. I tillegg vil me nemne tre nye fokusområde:

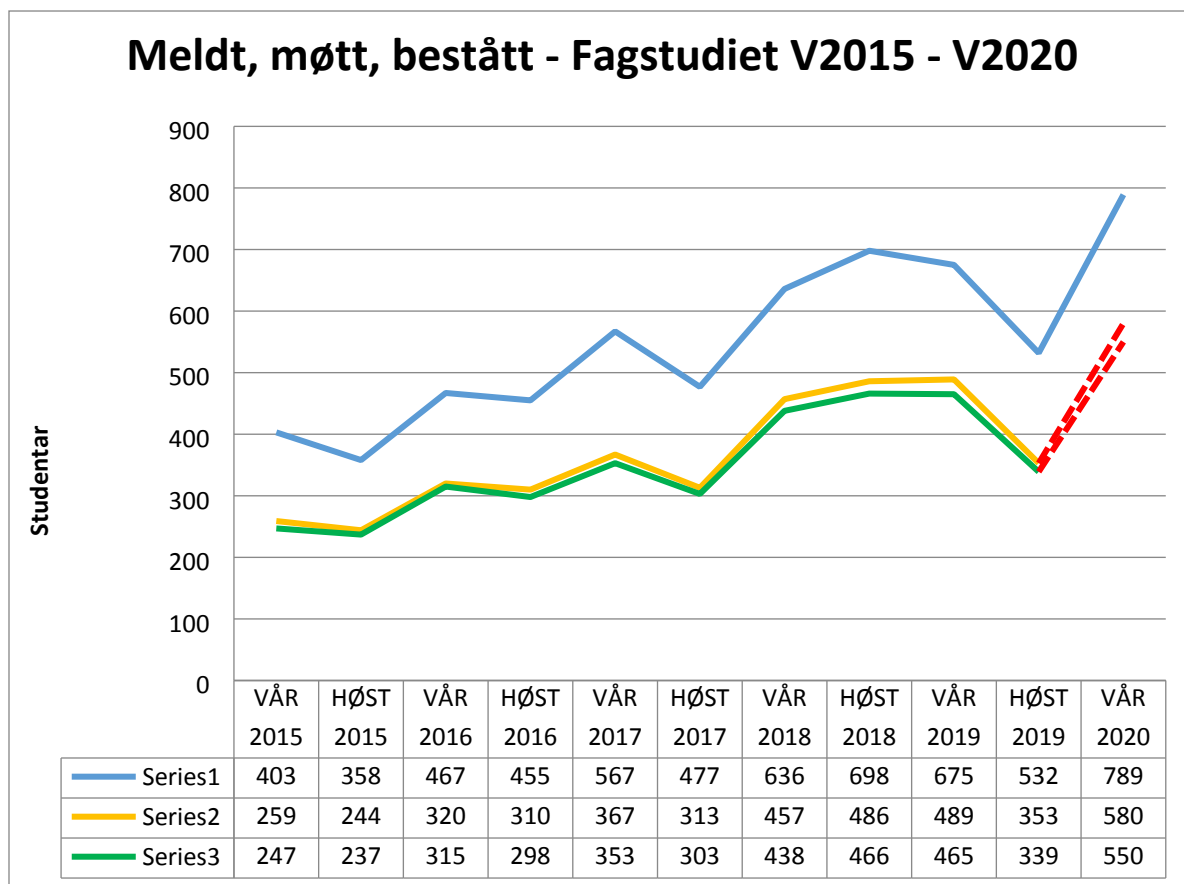
1) Arbeidslivsrelevans: BA filosofi har vore med i NOKUT si evaluering på dette feltet, som har vore nyttig. Noko av det viktigaste me kan gjere for å vidareutvikle arbeidet med arbeidslivsrelevans er å bevisstgjere studentane våre på den kompetansen dei faktisk har. Mange studentar har ei for snever oppfatning av arbeidslivsrelevans, og me treng å vise dei at dei generelle og overførbare dugleikane dei får i studiet vårt faktisk er av verdi i arbeidslivet. Me trur at me kan oppnå mykje på dette området med relativt enkle og lite ressurskrevjande middel, til dømes karrieredagar der slike spørsmål blir tematisert og diskutert.

2) Fagleg-sosialt miljø: Som sagt hadde BA-programmet skuffande resultat på Studiebarometeret på akkurat dette området. Ja, svarprosenten var låg, men det var likevel overraskande stor forskjell frå UiO og NTNU sine filosofiprogram. Me treng difor å arbeide med å få fleire fagleg-sosiale møteplassar med studentane. Dette kan kombinerast med (1) over, men det kan også handle om til dømes å få i alle fall masterstudentar til å delta på instituttseminar. Samtidig krev dette samarbeid med studentane, sidan slike tiltak til dels må vere studentinitiert, om enn me kan leggje til rette for dei.

3) Som nemnd vil me prøve å redusere fråfall gjennom å auke studiekvaliteten på eksisterande emne. På sikt krev dette at me utviklar ein kultur for pedagogisk utforsking. Her må ein prøve å ha rammer som legg opp til og oppmodar til utprøving av nye undervisings- og vurderingsformer, i staden for rammer som hindrar det. Kanskje kan koronosituasjonen med den digitale kompetansehevinga som denne har ført til, ha positive effektar her. Noko av det same gjeld utviklingsprosjekt på exphil, som fagstudiet også etter kvart kan nyte godt av (digitale arbeidspakker).

Vedlegg

Tabell1

FS-data: Her dreier det seg om antal vurderingsmeldingar. Serie 1 er meldt til vurdering, serie 2 møtt til eksamen, serie 3 bestått eksamen. dei stipla linjene er våre prognosar

Tabell 2

Studiepoengproduksjon FoF 2019, 60-poengseiningar (DBH)			
	2017	2018	2019
Filosofi (BA)	82	94	94
Filosofi (MA)	20	21	18
Retorikk	6	10	9
PPU/didaktikk	1	10	11

Tabell 3

Kandidatproduksjon 2019 (Tableu)			
	2017	2018	2019
Filosofi (BA)	10	7	9
Filosofi (MA)	11	6	9
Retorikk	10	7	7

Tabell 4

Beståtte SP per student per år (Tableu)			
	2017	2018	2019
Filosofi (BA)	35	34	36
Filosofi (MA)	35	36	37
Retorikk	40	33	31